

आज मिति २०८१ साल आषाढ महिना १० गते सोमवारका दिन यस सप्तकोशी नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री कृष्ण प्रसाद ढकालज्यूको अध्यक्षतामा गो.बै.ज.मा.वि.को सभाहलमा सञ्चालित तेश्रो नगरसभामा तपसिलको उपस्थिति रह्यो।

क्र. स	नामथर	पद	दस्तखत
१	श्री कृष्ण प्रसाद ढकाल	नगर प्रमुख	
२	श्री रिता कुमारी चौधरी	नगर उपप्रमुख	
३	माननीय मन्त्री श्री राजकुमार लेखी	प्रमुख अतिथि	
४	माननीय राज्यमन्त्री श्री रन्जु कुमारी मण्डल खड्ग	विशिष्ट अतिथि	
५	पूर्व युवा तथा खेलकुद मन्त्री श्री सत्य नारायण मण्डल	विशिष्ट अतिथि	
६	निवर्तमान नगर प्रमुख श्री उत्तम कुमार शर्मा	विशिष्ट अतिथि	
७	श्री रोहिणी प्रसाद पोखरेल	वडा अध्यक्ष	
८	श्री जाहिर हुसेन	वडा अध्यक्ष	
९	श्री देवकान्त गोजेवार	वडा अध्यक्ष	
१०	श्री जय राम खंग	वडा अध्यक्ष	
११	श्री गोसाई चौधरी	वडा अध्यक्ष	
१२	श्री नन्दी लाल चौधरी	वडा अध्यक्ष	
१३	श्री जितन चौधरी	वडा अध्यक्ष	
१४	श्री केदार प्रसाद साह	वडा अध्यक्ष	
१५	श्री राजेन्द्र कुमार यादव	वडा अध्यक्ष	
१६	श्री हरी लाल साह	वडा अध्यक्ष	
१७	श्री डोलेश्वर खड्ग	वडा अध्यक्ष	
१८	श्री मनो कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	
१९	श्री राजेन्द्र वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	
२०	श्री रमेश प्रसाद साह	कार्यपालिका सदस्य	
२१	श्री ललिता देवी खड्ग	कार्यपालिका सदस्य	
२२	श्री प्रभा कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	
२३	श्री संझा कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	
२४	श्री शान्ति देवी यादव	कार्यपालिका सदस्य	
२५	श्री संजु देवी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	
२६	श्री जनक बहादुर राउत	नगर सभा सदस्य	
२७	श्री दिपक राई	नगर सभा सदस्य	

क्र. स	नामधर	पद	दस्तखत
२८	श्री नवराज अधिकारी	नगर सभा सदस्य	नवराज
२९	श्री रविन्द्रनाथ चौधरी	नगर सभा सदस्य	रविन्द्रनाथ चौधरी
३०	श्री रमेश थापा	नगर सभा सदस्य	Ramesh
३१	श्री तिर्थराज चौधरी	नगर सभा सदस्य	तिर्थराज चौधरी
३२	श्री शिव नारायण बडही	नगर सभा सदस्य	शिव
३३	श्री चन्द्रदेव चौधरी	नगर सभा सदस्य	चन्द्रदेव
३४	श्री सिता कुमारी सरदार	नगर सभा सदस्य	सिता
३५	श्री विन्दु लाल साहु तेली	नगर सभा सदस्य	विन्दु लाल
३६	श्री रुन्दी लाल बहरदार	नगर सभा सदस्य	रुन्दी लाल
३७	श्री बिमला चौधरी	नगर सभा सदस्य	बिमला
३८	श्री श्रदेव प्रसाद यादव	नगर सभा सदस्य	श्रदेव प्रसाद
३९	श्री छवि ल मल्लाह	नगर सभा सदस्य	छवि ल
४०	श्री भुपेन सदा	नगर सभा सदस्य	भुपेन सदा
४१	श्री भरत खंग	नगर सभा सदस्य	Bharat
४२	श्री किसुन देव यादव	नगर सभा सदस्य	किसुन देव
४३	श्री विजय कुमार राउत	नगर सभा सदस्य	विजय
४४	श्री धन बहादुर खडका	नगर सभा सदस्य	धन बहादुर
४५	श्री भोलानाथ लेखी	नगर सभा सदस्य	भोलानाथ
४६	श्री हरेराम सिंह	नगर सभा सदस्य	हरेराम
४७	श्री सिता कुमारी चौधरी	नगर सभा सदस्य	सिता चौधरी
४८	श्री पानो कुमारी राजधानी	नगर सभा सदस्य	पानो कुमारी
४९	श्री चित्र कुमारी श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य	चित्र कुमारी
५०	श्री सुजता कटुवाल	नगर सभा सदस्य	सुजता
५१	श्री मनिता देवी चौधरी	नगर सभा सदस्य	मनिता
५२	श्री शोभा कुमारी चौधरी	नगर सभा सदस्य	शोभा चौधरी
५३	श्री विनिता कुमारी यादव	नगर सभा सदस्य	विनिता
५४	श्री भुलुर देवी खंग	नगर सभा सदस्य	भुलुर देवी
५५	श्री भीम कुमारी नेपाल	नगर सभा सदस्य	भीम कुमारी
५६	श्री रामसती देवी राम	नगर सभा सदस्य	रामसती
५७	श्री सकुन्ती सदा	नगर सभा सदस्य	सकुन्ती
५८	श्री सुक कुमारी सरदार	नगर सभा सदस्य	सुक कुमारी
५९	श्री कुन्ती देवी सदा	नगर सभा सदस्य	कुन्ती
६०	श्री कमली देवी पासमान	नगर सभा सदस्य	कमली
६१	श्री सीता देवी विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य	सीता
६२	श्री कोशिला देवी खंग	नगर सभा सदस्य	कोशिला
६३	श्री भुलुन देवी सदा	नगर सभा सदस्य	भुलुन देवी सदा
६४	श्री करयाही देवी सदा	नगर सभा सदस्य	करयाही

क्र. स	नामधर	पद	दस्तावेज
१०२	अजित वाघा	वडा हाथिन(१)	
१०३	मनोज कुमार चौधरी	११ ११	
१०४	दिनेश साह	आयुक्त प्रशासन	
१०५	अमित चौधरी	उप-नायक	
१०६	पुन वहाई (१५३)	नायक वहाई	
१०७	सुरेश कुमार यादव	स्वास्थ्य चौकी कर्मचारी	Sg. du
१०८	दाम नारायण चौधरी	स्वास्थ्य चौकी कर्मचारी	
१०९	बिबेना सुपा	स. न. प.	
११०	मोड कुमारी कर्मा	स. न. प.	
१११	चेत पनाई महाराज	गो. व. ज. म. वि. शिक्षक	
११२	निर्देशन चौधरी	वहाई न. व. ल. स्वस्थ	
११३	मध्या प्रसाद साह	सी. व. ल. प. व. हा. क. म. स. म. प. ५	
११४	देव नारायण विष्णुकर्मा	स. न. प. - ६	देव नारायण विष्णुकर्मा
११५	जीबद्ध प्रसाद साह	स. न. प. स्वस्थ चौकी	
११६	महेन्द्र भट्ट	" " "	
११७	महेन्द्र चौधरी	ज. न. प. " "	
११८	दिलीप कुमार चौधरी	पुन पहाई विडा म. म. प.	
११९	लिला धर साह	स्व. शिक्षक न. व. क. क.	
१२०	गुणराज काठलवा	न. व. प. म. म. प. व. डे.	
१२१	मिना अतिवडा	स. न. प.	
१२२	राधा निरौला	स. न. प.	
१२३	प. ग. वि. पातालाल चौधरी	प. चौकी फतेहपुर	
१२४	नारायण म. काचम	स. न. व. प. फतेहपुर	
१२५	सुभाष काठ कर्मा	स. न. प. - १	
१२६	किशो कुमारी महाराज	स. न. व. स्वस्थ चौकी	
१२७	विद्या सुधिमिर	स्व. म. ल. वि. क. वि.	
१२८	अपराज शिव	स्व. त्रिभुवा हा. व. क. म. व.	
१२९	सुरेश रवडा	नायक स्व. व. व. वि. क. म. व. म. ल. वि. क. म. व.	
१३०	चन्द्रशेखर चौधरी	त्रिभुवा व. स. व. ल. वि. क. म. व.	
१३१	शिव प्रसाद भास्कर	प. न. व. ल.	
१३२	हरि बाहाई रवडा	स. न. प. (१०)	
१३३	सामन्त प्र. दाहाल	स. न. प. - २	
१३४	राम व. कर्मा	स. न. प. (१०)	
१३५	तुला राम लुइटा	स. न. प.	
१३६	पावस दाहाल	स्व. प. म. ल.	
१३७	मन प्रसाद लुइटा	स. न. प.	
१३८	गुणराज शिव माल	स. व. प. (म. म. प.)	

29	नामधा	पद	दस्तावेज
30	लक्ष्मी यादव	का. व.	...
31	अशोक पु. खरवार	प्रा. सं.	...
32	देवकृष्ण केकरा	ग्रा. वि. ला. व. 30 सं. अख्य	...
33	शिवरंज कुमा. घाह	वडा सचिव - 2	...
34	जानेन्द्र चौधरी	वडा सचिव	...
35	आयुषा खत्री	आ. व. ला. व. 10 सं. अख्य	...
36	कानिशा चौधरी	आ. व. ला. व. 10 सं. अख्य	...
37	दिपेश कुमा. चौधरी	अख्य स्वस्थ सेवा केन्द्र - 3	...
38	लालिदा चौधरी	अ. नं. गी	...
39	कृष्ण बी. मुखेशी	मुख्यालय वडा सचिव TMC	...
40	हरी नारायण चौधरी	वडा नं. 99 का. व.	...
41	हरी प्रसाद कजरा	प्रहरी वडा सचिव वडा नं. 100 का. व.	...
42	सहानन्द चौधरी	प्रहरी जवान प्रहरी चौकी फौज	...
43	गणेश कुमार पाण्डे	प्रहरी एक्स्ट्रा प्रहरी चौकी फौज	...
44	धन बहादुर तामाङ
45	प्रतिल नेपाली	प्रहरी अवाला प्रहरी चौकी फौज	...
46	शुभेन्द्र थापा गजरा	सं. 90 वन मुख्यालय वडा सचिव	...
47	नवीन्द्र थापा पाण्डे	- 11 -	...
48	कृष्ण कुंवर	- 11 -	...
49	तप खतिवडा	प्र. स. वि. प्रा. फौज फौज	...
50	श्यामल यादव	प्र. स. वि. प्रा. फौज फौज	...
51	शिवराज कुवरी	प्र. स. वि. प्रा. फौज फौज	...
52	गणेश खत्री	प्र. स. वि. प्रा. फौज फौज	...
53	सविन साहने राजपाने	प्र. स. वि. प्रा. फौज फौज	...

निर्णयहरू

निर्णय नं. १ प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा यस सभाका अध्यक्ष तथा नगर प्रमुखबाट आ.व. २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित नगर सभामा प्रस्तुत भई सो उपर व्यापक छलफल गरी सर्वसम्मतिबाट पारित गरियो

निर्णय नं. २ प्रस्ताव नं. २ माथि छलफल गर्दा नगर उपप्रमुखबाट सम्मानित सभामा प्रस्तुत आय/व्यय सहितको बजेट वक्तव्य उपर व्यापक छलफल गरी सर्वसम्मतिबाट पारित गरियो।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

दीर्घकालीन सोच: " "स्मार्ट विद्युतीय सुशासन, समन्यायीक सन्तुलित विकास र समृद्धि"

रणनीति:

१. कृषि, व्यापार, उद्योग, शिक्षा, स्वास्थ्य र पर्यटनको प्रवर्धन,
२. तीनै तहको सरकार, सहकारी, निजी क्षेत्र र नागरिक समाजको समन्वय, साझेदारी र सहकार्यलाई अभिवृद्धि,
३. सहभागितामूलक विकास प्रणालीलाई निरन्तरता तथा थप सुदृढीकरण,
४. नगरमा शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभूति।

लक्ष्य: सूचना प्रविधिमैत्री विद्युतीय सुशासनको संस्थागत विकास विस्तार, स्वावलम्बी र निर्यातमूखी दीगो आर्थिक वृद्धि र समृद्धि उन्मुख व्यवस्थित नगर निर्माण गर्ने।

सङ्कल्प:

१. हामी जनप्रतिनिधिहरू शासक होइन, जनताको सेवक हुनेछौं।
२. हामी जनप्रतिनिधिहरू सामाजिक जागरण र विकासका अभियन्ता हुनेछौं।
३. हामी जनप्रतिनिधिहरू भ्रष्टाचाररहित नगरका लागि प्रतिबद्ध रहनेछौं।
४. हामी पारदर्शिता, जनताप्रतिको जवाफदेहिता, विधिको शासन र सुशासनमा विश्वास गढ्छौं।

उद्देश्य:

आ.व. २०८१/८२ को बजेटका उद्देश्यहरू निम्नअनुसार रहेका छन्:

- (क) राजनितिक, प्रशासनिक र न्यायिक क्षेत्रमा सुशासन कायम गर्नु,
- (ख) सुशासन महसुस हुने गरी सेवा प्रवाह गर्ने,
- (ग) कृषिलाई बजारीकरण र व्यावसायिकीकरणतर्फ अगाडि बढाउने,
- (घ) नगरमा सञ्चालित व्यवसायलाई नियमित तथा व्यवस्थित गर्नका साथै नयाँ उद्योग व्यवसाय सञ्चालन गर्न उत्प्रेरित गर्ने,
- (ङ) नगरको समग्र विकासमा सहभागिता र समावेशितालाई सुनिश्चित गर्ने।

आर्थिक वर्ष ०८१/८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा देहायका क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइएको छः

१. आर्थिक विकासका (कृषि र खाद्य सुरक्षा, सिंचाइ, पशुविकास, पर्यटन, उद्योग, सहकारी तथा वित्तीय सेवा) क्षेत्रहरूको पहिचान गरी थप सुदृढ ढङ्गबाट विकास गरिनेछ।
२. सामाजिक विकास (शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक समावेशीकरण, संरक्षण, खानेपानी सरसफाइ, युवा तथा खेलकुद, कला, भाषा र संस्कृति) क्षेत्रको चौतर्फी विकासमा ध्यान दिइनेछ।
३. पूर्वाधार विकास (आवास, भवन, सडक तथा पुल, यातायात, विद्युत्, ऊर्जा, सञ्चार) लाई व्यवस्थित र दीर्घकालीन सोचका आधारमा योजना छनौट गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
४. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन (वन, भू-संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, वातावरण, फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन) मा विशेष ध्यान रहनेछ। जसका लागि वातावरणमैत्री पूर्वाधार विकास तथा विपद् व्यवस्थापनमा सबै पक्षको समन्वयात्मक सहभागिता रहने गरी पूर्व तयारी अवस्थामा राखिनेछ।
५. सुशासन तथा संस्थागत विकास (नीति, कानून, कार्यविधि, मापदण्ड, सुशासन, संस्थागत विकास, स्रोत परिचालन, योजना व्यवस्थापन) सेवाग्राहीलाई प्रविधिमा आधारित छिटोछरितो सम्मान सहितको सेवा प्रवाह गरिनेछ।

मूलभूत नीति तथा कार्यक्रम

क. स्थानीय सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति

अ. शिक्षा सम्बन्धी नीति

१. प्रारम्भिक बालबिकास शिक्षा सम्बन्धी नीति तथा कार्यनीति:-

१.१ नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित प्रारम्भिक बालबिकास केन्द्र/बाल कक्षाका लागि नेपाल सरकारले तोकिएको शर्त र मापदण्ड बमोजिम बालमैत्री पूर्वाधारयुक्त प्रारम्भिक बालबिकास कक्षा र बालबिकास बाल स्याहार केन्द्रको व्यवस्थापन गरी बालबिकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

१.२ प्रारम्भिक बालबिकास कक्षा र बालबिकास केन्द्रका शिक्षक तथा सहजकर्ताका लागि योग्यतामा आधारित वृत्ति विकास र स्तरबृद्धिका अवसर प्रदान गरिने छ।

१.३ प्रारम्भिक बालबिकास केन्द्रका बालबालिकाहरूका सर्वाङ्गीण विकास तथा आधारभूत शिक्षाका तयारीका लागि उपयुक्त र पर्याप्त पूर्वाधारहरूको व्यवस्था गरी अभिभावकहरू समेतको सहभागितामा बालबिकास कक्षामा गुणस्तरीय शैक्षिक गतिविधिहरू व्यवस्थित, प्रभावकारी, बालमैत्री बनाई प्रारम्भिक बालबिकास शिक्षालाई बालमैत्री सहजीकरणका लागि बालबिकास सहजकर्ता/बाल शिक्षकलाई समयसापेक्ष सक्षमता विकासका लागि मन्टेश्वरी बालकेन्द्रित सिकाइ

सहजीकरण सम्बन्धी आधारभूत तालिम प्रदान गरी प्रशिक्षित गरिनेछ। बालविकास शिक्षाका लागि न्यूनतम आधारभूत मापदण्ड लगायतका भौतिक र शैक्षिक पूर्वाधाररहितको प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र विद्यालय नक्साङ्कन र बालबालिकाको जनसंख्याका आधारमा उपलब्ध बालविकास केन्द्रको नगर शिक्षा समिति तथा नगर कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम पुनः वितरण तथा समायोजनको व्यवस्था गरिनेछ।

२. आधारभूत शिक्षा सम्बन्धी नीति र कार्यनीति:-

२.१ सबैका लागि निःशुल्क तथा अनिवार्य आधारभूत शिक्षाको सुनिश्चितताका लागि पहुँच र सहभागिता, संस्थागत क्षमता र शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरू समय कार्यतालिकाबमोजिम कार्यान्वयन गरिनेछ।

२.२ शैक्षिक सत्रको शुरु वैशाख महिनामा विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना अभियान तथा विद्यालय स्वागत कार्यक्रम सञ्चालन व्यवस्थापन गरिने र आधारभूत शिक्षा प्राप्त गर्ने उमेर समूहका विद्यालय जाने सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा ल्याई भर्ना गरी निरन्तरताका लागि टिकाउने र बालमैत्री अनुकूल वातावरणमा सक्रिय सिकाइ गरिनेछ।

२.३ आधारभूत शिक्षा प्राप्त गर्ने उमेर समूहका विद्यालय जाने सबै बालबालिकालाई अनिवार्य रूपमा विद्यालयमा भर्ना गराउने र भर्ना नगराएमा नगरपालिकाबाट प्राप्त हुने सेवा सुविधा रोक्ने तथा कानून बमोजिम दण्डित गरिने तथ्य अभिभावकलाई बोध गराउन सम्बन्धित वडा कार्यालयमार्फत अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

२.४ नगरपालिकाका सबै बालबालिकाहरूले सामान्यतया ३०मिनेट भन्दा बढी हिँड्नु नपर्ने गरी विद्यालय नक्साङ्कन, समुदायको बस्ती, जनसंख्या र निर्धारित मापदण्ड एवं सम्भाव्यताका आधारमा विद्यालय समायोजन तथा मिलान गरिने र विद्यालय खोल्न सम्भव नभएका स्थानका बालबालिकाहरूका लागि आवास वा यातायात सुविधाको क्रमशः व्यवस्था गरिने छ।

२.५ सामुदायिक विद्यालयको आधारभूत तहको कक्षा १-५ सम्म त्रैभाषिक नीति अनुरूप मातृभाषा, नेपाली भाषा र अङ्ग्रेजी माध्यममा पठनपाठन सिकाइ सहजीकरण गरिनेछ। आधारभूत तहका कक्षा १-५का विद्यार्थीलाई पाठ्यक्रमले तोकिएको सिकाइ उपलब्धि र सक्षमता हासिल गर्नका लागि अध्यापन गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रशिक्षित गरी क्रमशः सक्रिय अङ्ग्रेजी माध्यममा पठनपाठनलाई व्यवस्थित गर्न नियमित सुपरिवेक्षण, अवलोकन, निरीक्षण, अनुगमन, मूल्याङ्कन, नियमन गर्ने संस्थागत संयन्त्रको क्षमता विकास गरिनेछ। प्राप्त पृष्ठपोषण, सुझावका आधारमा निरन्तर सुधार गरिनेछ।

- २.६ विद्यालय सेवा क्षेत्र (School Zone) सम्बन्धी मापदण्ड र कार्यविधि निर्माण गरी सबै प्रकारका आधारभूत विद्यालयहरूलाई सेवा क्षेत्र (School Zone/School Catchment Area) अवधारणा अनुरूप व्यवस्थित गरिने तथा विद्यालय क्षेत्रलाई शान्ति क्षेत्र (School as Zone of Peace) सक्रिय सिकाइ थलोको रूपमा स्थापित गर्न सबै सरोकारवालाहरूको सहयोग, सहकार्य र समन्वय गरी प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिनेछ।
- २.७ शैक्षिक क्षति न्यूनीकरणका लागि विद्यार्थीको आन्तरिक सक्षमता बढाउने, तहगत र कक्षागत उत्तीर्ण दर बढाउने, कक्षा दोहोर्‍याउने दर घटाउने, बीचैमा पढाइ छोड्ने दर घटाउने, टिफिन समय पश्चातको अनुपस्थिति दर घटाउने रणनीति अवलम्बन गर्न पठनपाठनलाई बालमैत्री बनाई भयरहितको सक्रिय सिकाइ क्रियाकलापहरू सञ्चालन र व्यवस्थापन गरिनेछ।
- २.८ विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम बालबिकास कक्षा, आधारभूत शिक्षाको कक्षा १-७मा नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा क्रमशः विस्तार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- २.९ आधारभूत विद्यालयका कक्षा ६-८का सबै छात्राहरू र माध्यमिक शिक्षा कक्षा ९-१२ का सबै छात्राहरूका निःशुल्क गुणस्तरयुक्त स्यानेटरी प्याडको व्यवस्थापन गरिनेछ। मासिक रूपमा सम्बन्धित स्वास्थ्य चौकी/आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण तथा प्राथमिक उपचारको सेवा प्रदान गरिनेछ।
- २.१० आधारभूत तहका शिक्षक शिक्षिकाहरूलाई शिक्षण सिकाइ सहजीकरणका समय सापेक्ष सुधार र असल अभ्यासहरूको कार्यान्वयनका लागि अन्तर प्रदेश स्तरीय विद्यालयहरूको अनुभव आदान प्रदान र शैक्षिक अवलोकन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
- २.११ आधारभूत शिक्षामा विद्यार्थी शिक्षक अनुपातमा उपलब्ध दरबन्दी मिलान र समायोजन गरिनेछ। तहगत र विद्यार्थी शिक्षक अनुपातमा नपुग आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन शिक्षण सिकाइ उत्प्रेरक(TLM) व्यवस्थापन कार्यविधि बमोजिम गरिनेछ। विद्यालयमा आवश्यक भौतिक र शैक्षिक पूर्वाधारहरूको व्यवस्थापन र शिक्षण सिकाइ पद्धतिमा सुधार गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गरिनेछ।

३. माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी नीति र कार्यनीति:-

- ३.१ नगरपालिकाका सबै सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा निःशुल्क माध्यमिक शिक्षाको पहुँचको सुनिश्चितताका लागि विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा आवश्यक सुधार र संस्थागत क्षमता विकास गरी विध्वव्यापी श्रम बजारको माग अनुसार व्यवहार कुशल सीप र दक्षता सहितको गुणस्तरीय शिक्षाका लागि आवश्यक संस्थागत व्यवस्थापन मिलाइनेछ।

३.२ नगरपालिकाका सबै सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ९-१२ सम्ममा अङ्ग्रेजी, नेपाली र दुवै माध्यममा क्रमशः पठनपाठनको व्यवस्थापन गरिनेछ। सबै माध्यमिक विद्यालयमा क्रमशः विद्यालय नर्सको व्यवस्थापन गरिनेछ। नियमित रूपमा सम्बन्धित स्वास्थ्य चौकी/आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण तथा आधारभूत प्राथमिक उपचारको सेवा प्रदान गरिनेछ।

३.३ नगरपालिकाका सबै सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा बहुप्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिम सहितको शिक्षा स्थानीय तहको समुदाय र सर्वसाधारण नागरिकको माग र आवश्यकताका आधारमा गुणस्तरीय सीपयुक्त र जीवनोपयोगी शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्न सबैलाई अवसर प्रदान गरिनेछ।

३.४ माध्यमिक शिक्षा प्राप्त गरेका गरिब तथा आर्थिक अवस्था कमजोर विपन्न आदिवासी जनजाति, दलित र मुस्लिम एवं अल्पसंख्यक समुदायका छात्रा छात्रालाई प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा सहितको प्राविधिक उच्च शिक्षाका अध्ययन लागि गरिब तथा जेहनदार छात्रवृत्तिको आवश्यक व्यवस्थापन मिलाईने छ।

३.५ माध्यमिक शिक्षामा विद्यार्थीलाई पढ्दै कमाउँदै तथा कमाउँदै पढ्दै कार्यक्रमको सञ्चालन र विस्तार गरी उत्पादनशील सीपयुक्त दक्ष श्रमशील मेहनती स्वावलम्बी आत्मनिर्भर जनशक्ति निर्माण गरी ज्ञानमा आधारित श्रमशक्तिमार्फत नगरपालिकाको नागरिकको आर्थिक समृद्धि गरिनेछ।

४. निरन्तर तथा जीवन पर्यन्त वैकल्पिक शिक्षा सम्बन्धी नीति र कार्यनीति:-

४.१ नगरपालिकाका सबै वडाहरूको घरघुरी सर्वेक्षण गरी अद्यावधिक तथ्याङ्क विवरण विश्लेषण गरी माग र आवश्यकता औचित्य सूचकाङ्क समेतका आधारमा वडागत कार्यमूलक साक्षरता कक्षा र निरन्तर शिक्षा तह-१/तह-२ तथा वैकल्पिक सिकाइ कक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।

४.२ कार्यमूलक साक्षरता र निरन्तर शिक्षा हासिल गरेका किशोर किशोरी/युवा तथा प्रौढलाई जीवनोपयोगी शिक्षा, आय आर्जनमूलक र सीप मूलक छोटो अवधिको व्यावसायिक तालिमको अवसर प्रदान गरिने तथा वित्तीय साक्षरता तालिममार्फत नागरिकको आर्थिक समृद्धिमा प्राथमिकता दिई आवश्यक व्यवस्थापन गरिने छ।

४.३ नगरपालिका स्तरमा भूतपूर्व कर्मचारी/ भूतपूर्व शिक्षक/भूतपूर्व सैनिक/प्रहरी/सेवानिवृत्त तथा प्रौढका लागि बहु आयामिक सकारात्मक सोच विकासका लागि खेलकुद, व्यायाम, योग

शिविर, सम्मेलन, सांस्कृतिक पहिचान जगेर्ना र प्रवर्द्धन गर्न बहु आयामिक नगर प्रतिष्ठान समीक्षालयको स्थापना र सञ्चालन गरिनेछ।

४.४ नगरपालिका स्तरमा युवा तथा प्रौढहरूका लागि समसामयिक बहु आयामिक विषय क्षेत्रमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिमका अवसर सुनिश्चितता गर्न नगर बहु प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिम हलको स्थापना र विस्तार गरिनेछ।

५. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति र कार्यनीति:-

५.१ आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई शारीरिक शिक्षा अन्तर्गत विभिन्न विद्याका खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। खेलकुदलाई विद्यालय शिक्षाको अभिन्न अङ्गको रूपमा खेलकुदलाई विकास विस्तार गरिनेछ। प्रत्येक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्र-छात्राहरूको लागि तहगत विद्यार्थी बाल क्लबहरूको गठन र सञ्चालन गर्न सामुदायिक विद्यालयलाई जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाइनेछ।

५.२ किशोर किशोरी तथा युवाहरूको संस्थागत विकासका लागि प्रत्येक वडामा वडागत Young championship युवा क्लबको गठन तथा विधान दर्ता गरिनेछ। नगर युवा विकास समिति तथा नगर खेलकुद विकास समिति गठन तथा विधान दर्ता र सञ्चालन गरिनेछ। नगर युवा विकास समिति र नगर खेलकुद विकास समितिमार्फत युवाको हकहित, सीप विकास, रोजगार, विभिन्न खेलकुद सञ्चालन व्यवस्थापन तथा समृद्धि विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।

५.३ शिक्षित युवा बेरोजगारी न्यूनीकरणका लागि प्रवीणता प्रमाण पत्र (१०+२) र स्नातक वा सो भन्दा माथिको शैक्षिक योग्यता प्रमाण पत्रसहितको व्यक्तिगत र समूहगत रूपमा व्यावसायिक कार्य योजनासहित स्वीकृत प्रस्तावनाका आधारमा कार्य गर्ने इच्छुक १८ वर्ष देखि ४० वर्ष सम्मका सप्तकोशी नगरपालिकाका नेपाली नागरिकता भएको स्थायी बसोबास गर्ने युवा युवतिका लागि सम्बन्धित वडा समितिको सिफारिस र जमानीमा कार्यविधिले तोकिएको शर्तहरू बमोजिम व्यक्तिगतको हकमा निर्व्याजी २ लाख ऋण र समूहगतको हकमा निर्व्याजी ५ लाख ऋण रकम ५ वर्षे आवधिक ऋण लगानी गर्नका लागि नगरस्तरीय युवा स्वरोजगार कोषको स्थापना गरी स्वीकृत कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ।

५.४ नगरपालिका क्षेत्रभित्रको सबै खेल मैदान र खेलग्रामको विकास विस्तार र समयानुकूल स्तरोन्नती गरिनेछ। प्रदेश, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको खेलकुदमा विजेता हुने उत्कृष्ट खेलाडीलाई नगरस्तरमा कदर सम्मानसहित पुरस्कृत गरिनेछ।

- ५.५ नगरपालिकाका सबै वडाका युवाहरूलाई स्वयम् सेवा दक्षता तालिमको अवसर प्रदान गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापनमा आवश्यकता अनुसार स्वयंसेवकहरू परिचालन गरिनेछ।
- ५.६ नगर खेलकुद समितिको गठन गरी युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको विकास प्रवर्द्धन गरिनेछ। युवाहरूलाई जागरूक तथा प्रोत्साहित हुने किसिमका कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ। आवश्यक प्रशिक्षकहरूको व्यवस्था गरी नियमित खेल प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ५.७ युवाहरूमा खेलकुद प्रति आकर्षण बढाउन र व्यावसायिक खेलाडी उत्पादन गर्न नगरस्तरीय फुटबल प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ र विजेता खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराइनेछ।
- ५.८ नगर स्तरीय हाजिरी जवाफ, निबन्ध प्रतियोगिता, कविता गोष्ठी जस्ता रचनात्मक क्रियाकलापका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- ५.९ नगर युवा परिषदको गठन र सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ। युवाहरूको बौद्धिक, सामाजिक, आध्यात्मिक, संवेगात्मक, शैक्षिक, व्यावसायिक क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- ५.१० खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि फुटबल, भलिबल, व्याटमिन्टन, क्रिकेट जस्ता खेल प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ।
- ५.११ नगरभित्र खुल्ला व्यायामशाला निर्माणका लागि आवश्यक पहल, व्यवस्था गरिनेछ।
- ५.१२ सप्तकोशी नगरपालिका वडा नं. १ मा रहेको सहिद स्मृति रंगशालालाई स्तरोन्नति गर्न आवश्यक पहल, व्यवस्था गरिनेछ। साथै सबै वडामा रहेका खेल मैदानहरूको स्तरोन्नति गरी वर्षभरि नै खेलकुद क्रियाकलाप सञ्चालन योग्य बनाइनेछ।
- ५.१३ खेलकुदको क्षेत्रमा महिलाको उल्लेखनीय संभागिताका लागि उत्प्रेरित गरिनेछ।
- ५.१४ नगरभित्र दर्ता र सञ्चालनमा रहेका खेलकुद क्लबहरूलाई खेलकुद सामग्री उपलब्ध गराइनेछ। नगरभित्रका खेलाडीहरूका लागि सम्मान तथा पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ।
- ५.१५ वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ।
- ५.१६ सप्तकोशी नगरपालिकामा वडा नं. १ मा अवस्थित एकमात्र बहु उपयोगी कभर्ड हलको स्तरोन्नतिका लागि पहल गरिनेछ।

५.१७ जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय, अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा पदक हासिल गर्ने खेलाडी, क्लवहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

५.१८ नगर भित्रका खेलाडीहरूलाई खेल अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

आ. स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति

१. ८० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिक तथा शारीरिक रूपमा पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई घरमा गई निःशुल्क स्वास्थ्य जाँच गरी नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने निःशुल्क औषधी समेत सोही समय उपलब्ध गराइनेछ।
२. गर्भवती महिलाले स्वास्थ्य केन्द्रमा नै प्रसूति हुन प्रोत्साहन गर्ने, प्रसूतिका लागि अस्पतालसम्म जान निःशुल्क रूपमा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
३. स्पाइनल इन्जुरीका कारण अपाङ्गता भएका लगायत गम्भीर प्रकृतिको अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पुनस्थापना तथा उनीहरूलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ।
४. स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। प्रत्येक नागरिकको अनिवार्य स्वास्थ्य बीमा गर्ने, जेष्ठ नागरिक, विपन्न, दलित, एकल महिला, कडा रोगी र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बीमामा सहूलियत तथा निःशुल्क गरिनेछ।
५. स्वास्थ्य सेवा शिविर सञ्चालन, प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण सेवासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
६. वडामा रहेका स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका लागि आवश्यक स्वास्थ्य उपकरण तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गरिनेछ।
७. नगर अस्पताललाई विशेषज्ञ सेवा, फार्मसी तथा प्रयोगशालासहितको थप सुदृढ सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण गरिने, औजार उपकरणहरू खरिद गरी जडान गरिने र सोही अनुसारको दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन गरिनेछ।
८. आधारभूत तथा सहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूलाई स्तर उन्नति र थप व्यवस्थित गरी सञ्चालन गरिनेछ। साथै नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने निःशुल्क औषधीहरू आधारभूत तथा सहरी स्वास्थ्य केन्द्र मार्फत् वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
९. सप्तकोशी नगरपालिका वडा नं. ५ मा निर्माणाधीन रहेको १५ शैथ्याको अस्पताल भवन निर्माणको कार्यलाई सम्पन्न गरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह प्रारम्भ गर्नका लागि पहल गरिनेछ।

इ. खानेपानी तथा सरसफाइसम्बन्धी नीति

१. एक घर एक धारा अभियानलाई ५ वर्ष भित्र क्रमशः सञ्चालन गरिनेछ। विद्यालय सहित सबै सार्वजनिक संस्थाहरूमा खानेपानीको सर्वसुलभ उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ।
२. सप्तकोशी सहरी खानेपानी आयोजनालाई सम्पन्न गर्नका लागि नगरको तर्फबाट आवश्यक सहयोग तथा समन्वय गरिनेछ।

३. अति गरिब तथा सीमान्तकृत समुदायका परिवारलाई शौचालय निर्माण तथा मर्मत पश्चात प्रयोग तथा पुनः प्रयोगमा ल्याए वापत हौसला प्रदान गरिनेछ।
४. विद्यालय स्तरीय खानेपानी सरसफाई र स्वच्छता योजना तथा खानेपानी सरसफाई र स्वच्छतामा तीन तार (Three Star) विद्यालय घोषणा सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
५. खानेपानी सरसफाई र स्वच्छता निर्माण योजना निर्माण र कार्यान्वयन गरिनेछ।
६. लेदो दिसा व्यवस्थापनका लागि साझेदारीमा FSTP Plant को निर्माण गरिनेछ।
७. नगरको मुख्य चोकहरूमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गरिनेछ।

ई. कला, भाषा, संस्कृति र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति

१. कला, भाषा, संस्कृति, साहित्यको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न नगर स्तरीय प्रतिष्ठान गठन गरी नगर क्षेत्रभित्र रहेका विभिन्न भाषा, कला, संस्कृति तथा साहित्यको संरक्षण र सम्बर्द्धन र विकास गरिनेछ।
२. नीति निर्माण तथा निर्णय प्रक्रियामा सबै पक्षको पहुँच तथा संलग्नताको सुनिश्चितता रहने व्यवस्था मिलाइनेछ।
३. नगरको पहिचान झल्कने गरी 'नगर गान' निर्माण गरिनेछ।
४. नगर क्षेत्र भित्रका विभिन्न सङ्गठित असङ्गठित क्षेत्रका कार्यरत महिला तथा पुरुष कामदारहरूको ज्यालामा रहेका असमानता हटाउन आवश्यक पहल गरिनेछ तथा बालश्रमलाई निषेध गरी बालश्रम मुक्त नगर निर्माण गरिनेछ।
५. नगरभित्र जेष्ठ नागरिक चौतारीहरूलाई निर्माण गरिनेछ। जेष्ठ नागरिक चौतारीलाई पुस्ताहरू बीच अनुभव आदान प्रदानको केन्द्रका रूपमा विकास गरिनेछ।
६. उपभोक्ता समिति, टोल विकास संस्था तथा निर्माण व्यवसायीद्वारा सञ्चालन गरिने आयोजनाहरूमा कार्यरत श्रमिकहरूको अनिवार्य सामूहिक श्रमिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
७. महिलाहरूलाई व्यावसायिक सिपमूलक तालिम प्रदान गरी समूहमा व्यवसाय स्थापना गर्न आवश्यक औजार उपकरण तथा साझेदारी कार्यक्रम मार्फत् पूँजी उपलब्ध गराइनेछ।
९. महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले व्यवसाय स्थापना गर्दा नगरपालिकाद्वारा लगाइने व्यवसाय दर्ता शुल्कमा पचास प्रतिशत छुट प्रदान गरिनेछ।
१०. दलित, जनजाति, आदिवासीहरूलाई मौलिकता झल्कने पेसा व्यवसाय तथा उद्योग स्थापना गर्दा लाग्ने व्यवसाय दर्ता निःशुल्क गरिनेछ।
११. लैङ्गिक हिंसा पीडित महिलाहरूको लागि आयआर्जन उन्मुख सिप विकास, क्षमता विकास तथा उद्यमशीलता विकास कार्यक्रमको माध्यमबाट आत्मनिर्भर बनाउन प्रोत्सान गरिनेछ।

7-

ख. आर्थिक विकाससम्बन्धी नीति

अ. कृषि, पशु विकास र सिंचाइ

१. पुराना तथा जीर्ण अवस्थामा रहेका र मर्मत गरी सञ्चालन गरी प्रयोगमा ल्याउन सकिने पैनी तथा कुलाहरूको मर्मत गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
२. 'एक वडा एक कृषि उत्पादन' भन्ने नारालाई अभियानको रूपमा प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। प्रत्येक वडालाई कुनै एक उत्पादनको पकेट क्षेत्र घोषण गरी उक्त वडा सो कृषि उत्पादनबाट पहिचान कायम गर्ने सोही उत्पादनमा आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
३. नगर क्षेत्रको कृषि उत्पादनलाई थप मुनाफामुखी बनाउन एक शीत भण्डार निर्माणको पहल गरिनेछ।
४. कृषि सिकाइ केन्द्रको स्थापना गरिनेछ। सो को अध्ययन अवलोकनका गर्न आउनेका लागि आवश्यक पूर्वाधार विकास गरी कृषिलाई पर्यटनमा जोडिनेछ।
५. नगरको उपयुक्त स्थानमा आधुनिक कृषि बजार निर्माण गरी कृषि प्रवर्द्धनको लागि पहल गरिनेछ।
६. कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई वडागत रूपमा थप जिम्मेवारी दिई सेवा प्रवाहलाई थप सुदृढ गरिनेछ। जसका लागि कृषितर्फ एक प्राविधिक तीन वडा र पशुपंक्षी तर्फ एक प्राविधिक चार वडा हेर्ने गरी प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गरिनेछ।
७. कृषकद्वारा पालन गरिएको पशुपंक्षीहरूको प्रभावकारी उपचार गरी कृषकलाई पशुपालनमा प्रोत्साहन गर्न नगरले टेवा पुऱ्याउनेछ।
८. पशुपन्छीको नश्ल सुधार, खोर व्यवस्थापन र पशु स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
९. कृषि उत्पादन, भण्डारण र वितरण प्रणालीलाई थप सुदृढ र व्यवस्थित बनाउनका लागि बजारको व्यवस्थापन गरिनेछ।
१०. कृषि क्षेत्रमा दिइने अनुदान कृषकले गरेको उत्पादनमा आधारित गराइनेछ।
११. कृषिको उत्पादन बढाउन उन्नत बीउबिजन छनौट गरी वितरण गर्ने, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी कृषि उत्पादनमा लाग्ने लागत घटाइनेछ र उत्पादन बढाइनेछ। मलको सहज उपलब्धता तथा वितरण प्रणालीको विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
१२. पशु स्वास्थ्य विमाको लागि उत्प्रेरित गरिनेछ।
१३. कृषि क्षेत्रको विकास र उन्नतिका लागि अर्गानिक खेतीका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।
१४. वालीमा विषादी, जीवनमा बर्बादी' भन्ने नारालाई अङ्गीकार गरी कृषि बालीमा प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

₹ 5

१५. नगरभित्रका बाझो जमिनहरूलाई सदाबहार कृषि उपज उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ।
१६. कृषि महोत्सवको आयोजना गरी कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
१७. नगरमा कृषक सूचीकरण कार्यक्रमलाई विस्तार गर्न पहल गरिनेछ।
१८. कृषि उपजमा नगरलाई आत्मनिर्भर बनाउन विशेष कृषि योजना सञ्चालन गरिनेछ।
१९. दूध, अण्डा, मासुको उत्पादन तथा आपूर्ति बढाउन उन्नत नक्ष विकासमा जोड दिइनेछ।
२०. पशुजन्य पदार्थको उत्पादनमा वृद्धि गर्न सन्तुलित पशु आहारा सेवा प्रवर्द्धन कार्यक्रमद्वारा कृषकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।
२१. गाई, भैसी र बाखामा नक्ष सुधार गरी दूध र मासुको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गराउन व्यापक रूपमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा सञ्चालन गरिनेछ।
२२. कृषि उपज खरिद विक्री केन्द्र स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ।
२३. कृषि विद्युतीकरणका लागि आवश्यक योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ।

अ. पर्यटनसम्बन्धी नीति

१. ऐतिहासिक चन्द्र नहरको दुई तर्फ निर्माण हुने बाटोलाई पर्यटकीय करिडोरका रूपमा निर्माणका लागि पहल गरिनेछ। उक्त क्षेत्रमा साइकिलड टुरिजम क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने यस नगर क्षेत्रमा रहेका पर्यटकीय तथा साइकिलसँग सम्बद्ध संघ संस्थासँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
२. नगरक्षेत्रमा होमस्टे सञ्चालनका लागि समुदायलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
३. पर्यटकीय क्षेत्रको विकासका लागि पूर्वाधार निर्माणमा ध्यान दिइनेछ।
४. यस नगरभित्र रहेका हेडवाँध, कमलदह, तुलसी चौक, जुटपानी, बोचही, साकेलाथान, स्थानीय पोखरी, मेगजिन चौरिया, बाबाजी अखडा, ऐतिहासिक मयुरनी खाता लगायतका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विकास, संरक्षण तथा संवर्धन गरिनेछ।
५. नगरभित्र प्राकृतिक पार्क तथा बालउद्यानहरू निर्माण गरिनेछ।
६. निकायगत समन्वय गरी पर्यावरणीय पार्क तथा उद्यान निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
७. सामुदायिक वनहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन (Eco Tourism) प्रवर्द्धनका कार्यक्रम गरिनेछ।
८. कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्रलाई छिमेकी स्थानीय तह, जिल्ला, प्रदेश तथा केन्द्रसँग समन्वय गरी पर्यटन प्रवर्द्धन तथा विस्तार गरिनेछ।
९. कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्रलाई अध्ययन अनुसन्धान तथा पर्यटन प्रवर्द्धन केन्द्रको रूपमा विकास गर्न निकायगत समन्वय गरिनेछ।
१०. सामुदायिक वनसँगको साझेदारीमा पर्यापर्यटन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

इ. उद्योग, सहकारी तथा रोजगार सम्बन्धी नीति

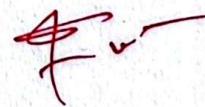
१. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरू तथा लघु उद्यम सञ्चालन गर्न चाहने आर्थिक रूपले विपन्न महिला तथा सीमान्तकृत नागरिकहरूलाई लघु उद्यम गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
२. लघु उद्यम विकास कार्यक्रमअन्तर्गत नगरभित्र रहेका दक्ष तथा अर्धदक्ष जनशक्तिहरूको सीप परीक्षण गर्न, सीप वृद्धि गर्न आवश्यक दक्ष प्राविधिक तालिमहरूको सञ्चालन गरी तालिम पश्चात् स्वरोजगार बन्न चाहनेहरूलाई समूहमा प्रविधि तथा औजार हस्तान्तरण गरिनेछ।
३. रोजगार प्रदायक उद्योगहरूको स्थापनाको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।
४. उद्योग ग्राम स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
५. उद्योग र उत्पादनसँग सम्बन्धित तालिम सञ्चालन गर्दा मांगमा आधारित र लेभल-२ का तालिम दिई व्यावसायिक र दक्ष बनाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
६. कृषि सहकारीको विकासमा आवश्यक सहयोग गरिनेछ। जसका लागि घरेलु उत्पादनलाई सहकारी मार्फत् उत्पादन तथा बजारीकरण गरिनेछ।
७. कृषिका क्षेत्रमा दिइने अनुदान सामूहिक तथा सहकारी खेती प्रणालीलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।
८. नगरवासीहरूलाई बचत गर्ने बानीको विकास गरिने तथा बचत गरिएको रकमलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ।
९. नगर क्षेत्रभित्र रहेका सहकारी संस्थालाई नियमित र व्यवस्थित ढङ्गबाट सञ्चालन गर्न आवश्यक संयन्त्र तयार गरी दक्ष जनशक्तिबाट नियमन गरिनेछ।
१०. नगर क्षेत्रभित्र आर्थिक आय आर्जनमा केन्द्रित सहकारी संस्थाहरूको स्थापना तथा सञ्चालनमा बढावा दिइनेछ।
११. सहकारी संस्थाहरूको सबलीकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
१२. लघुउद्यमीहरूद्वारा उत्पादित सामग्रीहरूको प्रवर्द्धन र बजारीकरणका लागि कोशेली घर सञ्चालनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

ग. पूर्वाधार विकाससम्बन्धी नीति

अ. भौतिक पूर्वाधार (आवास, भवन, सडक तथा पुल, यातायात)

१. जनता आवास कार्यक्रमलाई यस आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा पनि निरन्तरता प्रदान गरी विपन्न तथा अल्पसङ्ख्यक सीमान्तकृत वर्गका लागि आवास निर्माण गरिनेछ।
२. नगर क्षेत्रभित्र रहेका फुसका छानाहरूलाई जस्ताका छानाबाट प्रतिस्थापन गर्न सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ।

३. मर्मत गरिनु पर्ने सडकहरूको मर्मत कार्य यस आर्थिक वर्षबाटै प्राथमिकताका आधारमा प्रारम्भ गरिनेछ। कालोपत्रे नभएका भित्री सडकहरूको स्तर उन्नति गरिनेछ।
४. नगर तटबन्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी नगरभित्र रहेका त्रियुगा, गंगाजली, टेङ्गा, जुटपानी, अमाहा सत्रापत्रा, तुरतुरे, मलेठ, मयुरनी खाता, चिन्तामणी, पुरानो गंगाजली, दुङ्गे खोला लगायतका खोलाहरूमा तटबन्धन गरी बाढीवाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गरिनेछ साथै सो क्षेत्रमा यातायात करिडोरको निर्माणका लागि पहल गरिनेछ।
५. नगरभित्र गरिने विभिन्न आयोजनाका सम्भाव्यता अध्ययन तथा विस्तृत परियोजना प्रस्ताव तयार गरिनेछ।
६. नगर क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने आयोजनाको गुणस्तर मापन तथा एकरूपता कायम गर्न आवश्यक कार्य गरिनेछ।
७. विद्युतको पहुँच सबै समुदायमा पुऱ्याइनेछ तथा राजमार्ग क्षेत्र तथा भित्री बाटाहरूमा सडक बत्ती जडान गरिनेछ।
८. नगर चक्रपथ (रिडरोड) निर्माण तथा निरन्तरता कार्यका लागि पहल गरिनेछ।
९. व्यवस्थित सहरीकरणका लागि भौतिक संरचना निर्माण गर्दा आवश्यक पर्ने पार्किङ स्थलको निर्माणलाई अनिवार्य बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१०. भौतिक पूर्वाधार विकास निर्माण गर्दा सार्वजनिक, तथा निजी क्षेत्रको समेत साझेदारी रहने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
११. क्षेत्रगत नगर गुरुयोजना निर्माण गरी सोहीअनुसार विकास निर्माणका कार्य अगाडि बढाइनेछ।
१२. टोल विकास संस्थामार्फत लागत साझेदारीमा आधारित हुने गरी योजना कार्यान्वयन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ। त्यस्तै भौतिक पूर्वाधार निर्माणका कामहरूलाई गुणस्तर युक्त र दिगो बनाउन निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर मापन गर्ने विषयलाई सुनिश्चित गरिनेछ।
१३. नगरको भौगोलिक एवम् क्षेत्रगत सन्तुलनलाई मध्यनजर गरी महत्त्वपूर्ण मानिएको ठूला पूर्वाधार युक्त आयोजनालाई प्राथमिकताका साथ रकम विनियोजन गरी सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१४. नगरभित्र निर्माण हुने भौतिक संरचनाहरू अपाङ्गमैत्री, बालमैत्री, लैङ्गिकमैत्री, जेष्ठनागरिकमैत्री र वातावरणमैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१५. भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण गर्दा तोकिएको मापदण्ड कायम गर्न अनुगमन प्रणालीलाई सशक्त बनाइनेछ।
१६. निर्माण व्यवसायीमार्फत निर्माण गरिने भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण कार्यमा अनावश्यक ढिला सुस्ती गर्ने र गुणस्तरहीन काम गर्ने पक्षलाई दण्डित गर्ने, कालोसूचीमा राखिनेछ।

१७. नगरको सौन्दर्यलाई कायम गर्न अव्यवस्थित रूपमा रहेका पोल र सो मा जडान गरिएका तारहरूलाई व्यवस्थित बनाउँदै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१८. सबै वडा कार्यालयलाई प्रविधिमा आधारित सुविधा सम्पन्न भौतिक संरचना सहितको वडा कार्यालय बनाई सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप सुदृढ र सहज बनाइनेछ।
१९. नगरपालिकाको सुविधा सम्पन्न प्रशासनिक भवन निर्माणको कार्यलाई पूर्णता प्रदान गरिनेछ।
२०. भौतिक संरचना निर्माण गर्दा त्यसको दिगोपन, लाभ र पर्यावरणीय प्रभावको अध्ययन गरी मापदण्ड पालनको अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ।
२१. नगरभित्र सञ्चालन हुने विद्युतीय सिटी रिक्सा तथा अटोहरूको दर्ता, नवीकरण, नामसारी तथा रुट व्यवस्थापनको काम यथाशीघ्र नगरवाट गरिनेछ।
२२. नगर क्षेत्रका घरहरूको नम्बरिड म्याट्रिक्स विधिवाट गरिनेछ। साथै नगरक्षेत्रका वाटाहरूको नम्बरिड तथा नामकरणको काम गरिनेछ।
२३. ड्रानरहित नगर निर्माणको अभियानका लागि पानी जम्मा हुने स्थान पहिचान गरी आवश्यक ढल निर्माण गरी ढल निकासको व्यवस्था मिलाइनेछ।
२४. राजमार्गसँग जोडिएका सबै मुख्य सडकहरूलाई क्रमशः कालोपत्रे गरिनेछ।
२५. दुर्घटना न्यूनीकरण तथा सडक सुधारका लागि विभिन्न समयमा निर्माण भई प्रयोग भइरहेका कालोपत्रे सडकहरूको मर्मत सम्भार गरिनेछ।
२६. कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष घेरावेराका लागि निकायगत समन्वय गरिनेछ।
२७. वडा गौरव आयोजना पूर्वाधार विकास तर्फ एक वडा एक गौरवको योजना सञ्चालन गरिनेछ।
२८. सि.सि. क्यामेरा जडान सहित नगर प्रवेश संरचनाको निर्माण गरिनेछ।

आ. सञ्चार, विद्युत् तथा ऊर्जा

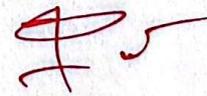
१. सञ्चार क्षेत्रलाई आधुनिक प्रविधिको प्रयोगमा प्रोत्सान गरिनेछ।
२. नगर भित्रका पत्रपत्रिका, अनलाइनहरूका साथै सञ्चारकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
३. स्थानीय सञ्चारमाध्यमहरूको कार्यसम्पादन र प्रभावकारिताको आधारमा साझेदारीको नीति अवलम्बन गरिनेछ।
४. सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित तालिम, सेमिनार, अध्ययन अवलोकन लगायतका प्रवर्द्धनात्मक विषयहरूलाई सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिनेछ।
५. सञ्चार क्षेत्रको संस्थागत विकासका लागि सञ्चार क्लव, मिडिया हाउस र सञ्चारग्राम स्थापनाको लागि आवश्यक गृहकार्य गरिनेछ।

६. पत्रकारहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम, पत्रकारिताको माध्यमबाट अनुसन्धानात्मक लेखका निम्ति लेखनवृत्ति (फेलोसिप), सन्देशमूलक सूचना सामग्रीको निर्माण तथा विकास गर्ने कार्य गरिनेछ।
७. नगरपालिकाबाट सम्प्रेषण हुने लोक कल्याणकारी सूचनाहरू प्रकाशन गर्दा स्थानीय सञ्चारमाध्यमलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।
८. सप्तकोशी नगरपालिकामा रहेका अति विपन्न वर्गलाई निःशुल्क विद्युत् मिटर वितरण गर्न सम्बन्धित संस्थासँग समन्वय गरिनेछ।
९. नगरका अति विपन्न परिवारलाई निश्चित नियम तथा कार्यविधि बनाएर विद्युतीय चुलो वितरण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ।
१०. विद्युतीय सवारी साधन लगायत पर्यावरण मैत्री यातायात सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
११. विकास र आधुनिकीकरणको प्रक्रिया अगाडि बढाउन विद्युतको उपयोग वृद्धि गरिनेछ।
१२. वायोग्यास जडान गर्न नगरपालिकाले आवश्यक सहूलियत दिनेछ।
१३. वातावरण मैत्री विद्युतीय गाडी तथा सिटी सफारीका लागि नगर भित्र चार्जिङ स्टेशनको निर्माण गर्न पहल गरिनेछ साथै इच्छुक निजी क्षेत्रलाई सो का लागि प्रोत्साहन र सहजीकरण गरिनेछ।
१४. नगरभित्र रहेका गाई, भैँसी, राँगा तथा वंगुर फार्ममा वायो ग्यास निर्माण र सञ्चालनमा विशेष प्रोत्साहन गरी यस्ता फार्महरूमा वायोग्यास प्लान्ट राख्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
१५. नगरभित्र निर्माणहुने आवस्य तथा व्यावसायिक भवनहरूमा सौर्य लगायतका वैकल्पिक/नविकरणीय ऊर्जाको प्रयोगमा प्रोत्साहन गरिनेछ।
१६. नगरक्षेत्रमा सञ्चालन हुने हाटबजार, चोक, पर्यटकीय स्थल, अति दुर्घटनाग्रस्त क्षेत्र तथा भिडभाड हुने क्षेत्रमा सिसी टिभी जडान गरिनेछ।
१७. नगर भित्रका उपयुक्त स्थानहरूमा भ्यापर लाईट जडान कार्य सञ्चालन गरिनेछ।

घ. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

अ. वन, वातावरण, भू संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धी नीति

१. त्रियुगा, गंगाजली, टेङ्ग्रा, जुटपानी, अमाहा, लगायतका खोलाहरूमा तटबन्ध तथा यातायात करिडोर निर्माणका लागि डि.पि.आर. तयार गरिनेछ तथा सो आयोजना निर्माण गर्न प्रदेश तथा सुद्वीय सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ।
२. सामुदायिक वन र नगरपालिका बीच सहकार्य समन्वयलाई अगाडि बढाउने तथा नगरपालिकाले प्राप्त गर्ने कानून बमोजिमको रोयल्टी उठाउन आवश्यक कार्यको थालनी गरिनेछ।

३. भूमिहीन दलित भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित वसोवासीहरूको लागि गठन भएको भूमि आयोगसँग आवश्यक पहल गरी यथाशीघ्र जग्गा धनीपुर्जा वितरणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
४. खाली तथा उपयुक्त स्थानमा वृक्षरोपण गरिनेछ, वृक्षरोपण गर्दा फलफूलका विरुवाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ। साथै नगर भित्र रहेका विभिन्न सामाजिक संघ संस्थाहरू सँगको सहकार्यमा यस आ.व.मा कम्तीमा २००० विरुवाहरू हुर्काइनेछ।
५. खोला किनारको छेउमा हुने कटान रोक्न बाँस, खयर, लहरे पीपल लगायतका वनस्पति लगाउन अभियान सञ्चालन गरिने तथा तटबन्धन निर्माण गर्दा वायो इन्जिनियरिङ पक्षलाई समेटिने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
६. सडकको सौन्दर्यकरण, हरित नगर निर्माणका लागि सडक बगैँचाको विकास गरिनेछ।
७. नगर भित्र रहेका निजी तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको उचित प्रयोग र व्यवस्थापनको निमित्त भू-उपयोग तथा भू-वर्गीकरण नीति निर्माण गरी लागू गरिनेछ।
८. नदीजन्य पदार्थको उत्खनन, सङ्कलन, प्रशोधन ओसारपसार र विक्री वितरणलाई कानुन अनुसार नियमन गरी व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ।
९. जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका लागि आवश्यक जनचेतना, क्षमता अभिवृद्धि, सूचना तथा जानकारीको आदान प्रदान गरी जलवायु परिवर्तनका असरलाई रोकथाम गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१०. वृक्षरोपणमा नगरवासीलाई उत्प्रेरित गरी घर घरमा फलफूलका वृक्षरोपण अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
११. हरित नगर निर्माणको नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१२. जलाधार संरक्षण, जैविक विविधताको प्रवर्धन तथा पर्यटन विकासको लागि जनसहभागितामा आधारित संरक्षण कार्यक्रमहरू लागू गरिनेछ।
१३. नगरभित्र रहेका सार्वजनिक तथा पर्ती जग्गाहरूको पहिचान गरी सो को व्यवस्थित अभिलेख राख्ने, संरक्षण गर्ने तथा समुचित उपयोग गरिनेछ।
१४. औषधीजन्य जडीवुटी प्रवर्द्धनका लागि सामुदायिक वनहरूसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

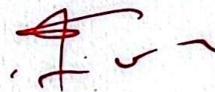
आ. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति

१. जोखिम स्थान पहिचान गरी नगरपालिकाले विपद् सम्बन्धी सूचना सम्प्रेषण गर्ने संयन्त्र विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
२. विपद् कार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। विपद्को समयमा आपत्कालीन उद्धार पुनः निर्माण तथा पुनः स्थापनाको लागि आवश्यक तयारी गरिनेछ।

३. भविष्यमा आउन सक्ने विपदसँग सामना गर्न वर्षमा कम्तीमा २ पटक पूर्व अभ्यास गरिनेछ। त्यस्तै विपदको समयमा सामाना गर्न विभिन्न संयन्त्र जस्तै नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी, नेपाल स्काउट जस्ता विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
४. विपद् व्यवस्थापन तालिम (डिएमटी) कार्यक्रम मार्फत् विपद्को व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ। २०० जना स्वयम् सेवकलाई विपद् सम्बन्धी तालिम प्रदान गरी विपद्को समयमा परिचालन गरिनेछ।
५. 'फोहोरबाट मोहोर' भन्ने नारालाई चरितार्थ गर्न निजी क्षेत्रको सहकार्य गरिनेछ। फोहोरलाई निस्कने ठाउँमा नै कुहिने र नकुहिने छुट्याई सङ्कलन गर्न अभियानकै रूपमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। व्यावसायिक तथा संगठित संस्थाबाट उत्सर्जन हुने फोहोरमा व्यवसायको प्रकृति हेरी शुल्क समेत लगाई व्यवस्थापन गरिनेछ। जसका लागि सम्बन्धित पक्षहरू सँगको छलफलबाट शुल्क निर्धारण गरिनेछ।
६. फोहोर सङ्कलन केन्द्रमा सङ्कलित कुहिने फोहोरहरूबाट प्राङ्गारिक मल उत्पादन गरी नमुना प्राङ्गारिक पुष्प वाटिका निर्माण गरिनेछ।

ड. सुशासन तथा संस्थागत विकाससम्बन्धी नीति

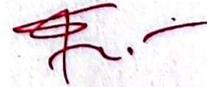
१. वडा स्तरमा योजना छनौट र कार्यान्वयन गर्दा टोल विकास संस्था लगायत सरोकारवालाहरूको सहभागिता बढाइनेछ।
२. जनप्रतिनिधिसँग नागरिक संवाद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
३. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप सुदृढ र सेवाग्राही मैत्री बनाउन सही व्यक्ति सही स्थान र सही समयलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
४. नगरपालिकाको साङ्गठनिक संरचनालाई कार्यप्रकृति र सेवा प्रवाहको (O&M Survey) आधारमा कर्मचारीको व्यवस्थापन गरिनेछ।
५. सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण गरिने प्रणालीलाई थप सुदृढ र व्यवस्थित गरिनेछ।
६. नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरूमा नागरिक सहायता कक्ष स्थापना गरी सेवाग्राहीहरूलाई आवश्यक पर्ने निवेदनका ढाँचाहरू निःशुल्क उपलब्ध गराई सार्वजनिक सेवा प्रवाह सरल, सहज र व्यवस्थित बनाइनेछ।
७. नगरपालिकाको कार्यालय तथा प्रत्येक वडा कार्यालयहरूमा नागरिक वडापत्र राखिनेछ।
८. पदाधिकारी तथा कर्मचारी कार्यसम्पादन सम्झौता गरी कामप्रति जिम्मेवार र नतिजामुखी बनाइनेछ।

९. नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालयमा क्रमशः ई-हाजिरीको व्यवस्था मिलाइनेछ।
१०. उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
११. स्मार्ट सेवा प्रणाली मार्फत् सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१२. असल अभ्यास सिकाइ कार्यक्रमका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
१३. नगरपालिकाको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर मापन गर्ने, जोखिम मूल्याङ्कन जस्ता सूचकहरू विश्लेषण गर्ने प्रणालीको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ साथै स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) र स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन (FRA) मा उच्च प्रस्तुतिका लागि आवश्यक कार्य गरिनेछ।
१४. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकासयोजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
१५. राजस्व क्षेत्रको पहिचानका लागि अध्ययन तथा अनुसन्धानात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
१६. विकास निर्माणका कार्यमा नागरिकको सहभागिता हुने गरी क्रमशः टोल विकास संस्था मार्फत् योजना सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ। रु. पाँच लाखसम्म बजेट भएका योजनाहरू र रु. दुई लाख सम्म बजेट भएका कार्यक्रमहरूको सम्झौता सम्बन्धित वडा कार्यालयमा नै गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
१७. आगामी दुई वर्षभित्र संविधानको अनुसूची ८ मा रहेको स्थानीय तहको एकल अधिकारसँग सम्बन्धित नीति, कानून, नियमावली तथा कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। तथा साझा अधिकार सम्बन्धी कानून निर्माणका लागि प्रदेश र संघसँग समन्वय गरिनेछ।
१८. स्थानीय तहमा विकास निर्माण लगायतका कार्यमा सहमति र सहकार्य गरिनेछ।
१९. समयमै बजेट कार्यान्वयन गरिनेछ।
२०. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सार्वजनिक पद धारण गर्ने व्यक्तिलाई जवाफदेही, सदाचारयुक्त, उच्च नैतिकवान तथा सम्मान पूर्वक पदीय सम्मानका साथ काम गर्न सक्ने वातावरणको प्रत्याभूत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
२१. नगरवासीहरूलाई संविधानले निर्दिष्ट गरेको कर्तव्य पालनाप्रति जागरुक बनाउने सदाचार र सेवा भावको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
२२. नगरवासीहरूमा कर तिर्ने बानीको विकास गर्ने, करको पारदर्शिता र अधिकतम सदुपयोग गर्ने तथा करको दर घटाउने र दायरा बढाउने किसिमको प्रगतिशील कर प्रणालीको मान्यता स्थापित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
२३. इमान्दार कर्मचारी: स्वच्छ प्रशासनको नारालाई आत्मसाथ गरिनेछ।

२४. नगरपालिकामा सूचना अधिकारी, नगर प्रवक्ता र प्रत्येक वडामा सम्बन्धित वडा अध्यक्ष मार्फत स्थानीय सरकारको सूचना नगरवासीलाई प्रवाह गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ साथै विद्यालयमा सूचना अधिकारी व्यवस्थापनको कार्य गरिनेछ।
२५. प्रत्येक व्यवसायीले नगरपालिकामा अनिवार्य व्यवसाय दर्ता गरे पश्चात मात्र सञ्चालन गर्न पाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ। अन्य निकायमा दर्ता तथा नवीकरणका लागि नगरपालिकाको दर्ता नवीकरणलाई अनिवार्य गरे पश्चात मात्र गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ। व्यवसाय दर्ताका लागि अभियान सञ्चालन गरिनेछ। व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरणको काम वडा स्तरबाट गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ।
२६. टोलविकास संस्था वा सामुदायिक संस्था परिचालन गरी बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, बोक्सी, दाइजो/दहेज प्रथा नियन्त्रण गर्ने नीति लिइने छ।
२७. नक्सापास प्रक्रियालाई पारदर्शी, वैज्ञानिक र आधुनिक प्रविधिमैत्री बनाउन कम्प्युटर प्रणालीको विकास गरिनेछ। घरनक्सा पासका प्रक्रियालाई वडा स्तरसम्म लगेर सेवा प्रवाहलाई चुस्त बनाइनेछ।
२८. नगर कार्यपालिकाको काम अझ छिटो छरितो, चुस्त दुरुस्त र व्यवस्थित बनाउन विभिन्न उपसमिति तथा कार्यदल बनाई जिम्मेवारी दिइनेछ।
२९. नगरपालिका तथा मातहतका कार्यालयहरूमा हुने गरेका खर्च र स्थिर लागतलाई न्यून गर्दै लैजाने नीति लिइनेछ।
३०. अनुमति नलिई सञ्चालन तथा कक्षा थप गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको नीति अनुरूप संस्थागत तथा सामुदायिक विद्यालयहरू सञ्चालन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गरी कानून बमोजिम सञ्चालन गर्ने गरी कार्यान्वयन गरिने छ।
३१. नगरपालिकाको समग्र विकास निर्माण र सामाजिक विकासमा साझेदारी गर्न चाहने संघ संस्था, गैर सरकारी संस्था, सहकारी संस्था लगायतसँग आवश्यक सम्बन्ध, समन्वय र सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ र त्यस्ता कार्यका लागि सम्बन्धित पक्षहरूलाई यसै सम्बोधनद्वारा आह्वान समेत गर्दै पत्राचार र सूचना गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
३२. वृद्धो जनसङ्ख्या तथा सहरीकरणलाई मध्यनजर गर्दै साथै जनभावना र जनबोलीको समेत सम्बोधन गर्ने हेतुले प्रहरी चौकी फत्तेपुरलाई इलाका प्रहरी कार्यालयको रूपमा व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ।

आ.व. ०८१/८२ को बजेट बक्तव्य

अध्यक्ष महोदय, प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यू, नगर सभा सदस्यज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यू, विभिन्न कार्यालयबाट पाल्नु भएका कार्यालय प्रमुखज्यू, सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यू, शाखा प्रमुखज्यूहरू, कर्मचारीज्यूहरू लगायत उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू।

आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक बजेटमा समेटिएको नीति योजना तथा कार्यक्रमहरू एवं सप्तकोशी नगरपालिकाको राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक वस्तु स्थितिहरू समेटिएर तयार पारिएको यो आ.व.मा सञ्चालन हुने नगर विकास योजना यहाँहरूका माझमा पुऱ्याउन पाउँदा ज्यादै खुशी लागेको छ।

सप्तकोशी नगरपालिकालाई जिल्ला कै नमुना स्वच्छ, सफा, हरित नगरपालिकाको रूपमा उभ्याउने लक्ष्य एवं दृढ आकांक्षाका साथ अहोरात्र विकास निर्माण कार्यमा हामी लागी परिरहेका छौं।

यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका विभिन्न वडाहरूका गाउँ टोलबाट छनौट भई आएका र नगर तथा शाखाका योजना तथा कार्यक्रम यस नगरपालिकाको तेह्रौं नगरसभाबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयन हुने र यस नगरसभाले लिएका लक्ष्यहरू पुरा हुनेमा मैले विश्वास लिएको छु। यस सन्दर्भमा सम्पूर्ण नगरवासीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा गर्दै सुन्दर, सफा, हराभरा, हरित नगरपालिका बनाउन सबै नगरवासी, बुद्धिजीवी, कर्मचारी, जनप्रतिनिधिहरूमा अपिल गर्दै समृद्ध नगरका लागि शुभकामना समेत व्यक्त गर्दछु।

अध्यक्ष महोदय,

अब म विभिन्न सरकारहरू तथा नगरको आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त हुन आएका र यस नगरपालिकाबाट विभिन्न वडाहरूलाई र विषयगत शाखाहरूमा भएको विनियोजन सम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गर्दछु।

क्र.सं.	आय			व्यय		
	विवरण	रकम	अक्षरेपि	विवरण	रकम	अक्षरेपि
१	नेपाल सरकार/वित्तीय समानीकरण अनुदान	९१८००	नौ करोड अठ्ठाह लाख	नेपाल सरकार/सशर्त अनुदान	१४१७४४	चौध करोड सत्र लाख चौवलिस हजार
२	प्रदेश सरकार/वित्तीय समानीकरण अनुदान	६२९२	बासाठी लाख बयान्नब्बे हजार	प्रदेश सरकार/सशर्त अनुदान	९५००	पंचान्नब्बे लाख
३	नेपाल सरकार/राजस्व बाडफाड	७८०००	सात करोड अस्सी लाख	नेपाल सरकार/विशेष अनुदान	३००००	तीन करोड
४	प्रदेश सरकार/राजस्व बाडफाड	३१००	एकतीस लाख	नेपाल सरकार/समपूरक अनुदान	३००००	तीन करोड
५	नेपाल सरकार/सशर्त अनुदान	१४१७४४	चौध करोड सत्र लाख चौवलिस हजार	प्रदेश सरकार/विशेष अनुदान	३०००	तीस लाख
६	प्रदेश सरकार/सशर्त अनुदान	९५००	पंचान्नब्बे लाख	प्रदेश सरकार/समपूरक अनुदान	२०००	बीस लाख
७	नेपाल सरकार/विशेष अनुदान	३००००	तीन करोड	सामाजिक सुरक्षा	३५०००	तीन करोड पचास लाख
८	नेपाल सरकार/समपूरक अनुदान	३००००	तीन करोड	वडागत विनियोजन	३००००	तीन करोड
९	प्रदेश सरकार/विशेष अनुदान	३०००	तीस लाख	विषयगत शाखा तर्फका कार्यक्रमहरू	२४०००	दुई करोड चालीस लाख
१०	प्रदेश सरकार/समपूरक अनुदान	२०००	बीस लाख	नगर स्तरिय पूर्वाधार लगायत कार्यालय प्रशासन स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा करार कर्मचारी तलब भत्ता, सञ्चालन र व्यवस्थापन खर्च	२२९९५५	बाइस करोड उनान्सय लाख पचपन्न हजार
११	सामाजिक सुरक्षा	३५०००	तीन करोड पचास लाख			
१२	आन्तरिक स्रोत/सञ्चित कोष	१७५००	एक करोड पचहत्तर लाख			
१३	आ.व. २०८०/८१ को बचत	८५००	पचासी लाख			
१४	अन्य न्यून बचत (+/-)	७८७६३	सात करोड सतासी लाख तीरसाठी हजार			
	कूल जम्मा	५३५१९९	त्रिपन्न करोड एकाउन्न लाख उनान्सय हजार	कूल जम्मा	५३५१९९	त्रिपन्न करोड एकाउन्न लाख उनान्सय हजार

५

अध्यक्ष महोदय,

यो बजेट तर्जुमा गर्दा मार्ग निर्देशन प्रदान गर्नु हुने नगर प्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, नगरसभा सदस्यज्यूहरू, सबै विषयगत शाखाका प्रमुखज्यूहरू र सबै राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, बुद्धिजीवी, पत्रकार, राष्ट्रसेवक कर्मचारी लगायत सम्पूर्ण नगरवासी महानुभावहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

